

Initiatief raadsvoorstel

Onderwerp: Verlaging minimum leeftijd steunfractieleden naar 16 jaar

Datum raadsvergadering	30 januari 2025	Ambtenaar	E.A.M. Engel
Registratienummer	n.v.t.	Telefoon	0255 567467
Portefeuillehouder(s)	n.v.t.	E-mailadres	eengel@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit om de minimumleeftijd voor steunfractieleden te verlagen naar 16 jaar door aanpassing van de Regeling Steunfractieleden 2020:

1. De Regeling Steunfractieleden artikel 2 lid 1 aan te vullen met: ‘, met dien verstande dat de woorden “achttien jaar” uit artikel 10 worden gelezen als “zestien jaar”.
2. Artikel 6 wordt:
Onder intrekking van de Regeling Steunfractieleden 2020 vastgesteld bij besluit van 1 januari 2020, treedt deze regeling in werking op de dag na de bekendmaking.
3. Artikel 7 wordt:
De regeling wordt aangehaald als: Regeling Steunfractieleden 2025.

Samenvatting

Met dit initiatiefvoorstel wordt het mogelijk voor fracties om niet-raadsleden voor te dragen als steunfractielid, ook als deze nog niet de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt. Het voorstel ziet erop toe dat de minimumleeftijd voor steunfractieleden verlaagd wordt naar zestien jaar.

Inleiding

Op de kandidatenlijst voor de Gemeenteraad kunnen volgens de Kieswet ook minderjarigen staan die veertien jaar of ouder zijn (Kieswet artikel H7 lid 1). Hiervoor is gekozen om te zorgen dat inwoners die gedurende de zittingsperiode van de raad achttien jaar worden ook in deze periode zitting kunnen nemen in de raad vanaf het moment dat ze achttien jaar zijn.

Met artikel 2 lid 1 van de ‘Regeling Steunfractieleden 2020’ (hierna: de regeling) heeft de gemeenteraad besloten dat aangewezen steunfractieleden dienen te voldoen aan onder meer artikel 10 van de Gemeentewet. Artikel 10 van de Gemeentewet stelt in lid 1 als vereiste voor het lidmaatschap van de raad dat een kandidaat ingezetene van de gemeente is, de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht. De gemeenteraad heeft in het verleden besloten dat deze vereisten ook overeenkomstig van toepassing zijn voor steunfractieleden van de Velsense raad.

GEMEENTE VELSEN

De raad mag echter bij artikel 82 van de Gemeentewet zelf besluiten nemen aangaande (citaat): de taken, de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze (einde citaat) van de raadscommissies (lid 1, tweede volzin). Dit betekent dus dat de raad zelf bepaalt welke eisen er gesteld mogen worden aan steunfractieleden (lees: commissieleden), waaronder de minimumleeftijd van steunfractieleden die benoemd kunnen worden in een raadscommissie.

Artikel 10 van de Gemeentewet is alleen van toepassing op raadsleden en is niet van toepassing verklaard voor raadscommissies. Het enige waar de raad zich aan te houden heeft is dat de partijpolitieke verhoudingen van de gemeenteraad moeten terugkomen in de bemensing van de commissie (artikel 82 lid 3). Zo is het in Velsen niet vereist dat steunfractieleden op een kandidatenlijst hebben gestaan en er zijn gemeenteraden waarbij in commissies ook burgers mogen meedoen aan besprekingen die geen lid zijn van een fractie, dus meer dan alleen inspreken. Alleen de besluitvorming wordt daar conform de wet door de raad zelf gedaan.

Velsen mag dus (conform artikel 82 van de Gemeentewet) beslissen dat ook ingezetenen die jonger zijn dan achttien jaar steunfractielid kunnen worden. Met dit voorstel wordt van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. Dit wordt gedaan door wijziging van artikel 2 lid 1 van de regeling met de aanvulling: ‘, met dien verstande dat de woorden “achttien jaar” uit artikel 10 worden gelezen als “zestien jaar”.’

De andere vereisten uit artikel 10 blijven wel overeenkomstig van toepassing voor steunfractieleden, gezien het belang dat een steunfractielid ingezetene is van de gemeente Velsen en niet (door uitspraak van de rechter) is uitgesloten van het kiesrecht.

In de modelverordening op de raadscommissies van VNG wordt artikel 10 volledig overeenkomstig verklaard en is een minderjarig commissielid dus niet mogelijk.

Echter, in meerdere andere gemeenten wordt al een verlaagde minimumleeftijd voor commissieleden gehanteerd, zo ook in onze buurgemeente Haarlem.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het mogelijk maken dat personen vanaf de leeftijd van zestien jaar steunfractielid kunnen worden in Velsen.

Argumenten

1. *Deze aanpassing is een mogelijkheid om ook jongeren te laten meepraten over het beleid van onze gemeente en het sluit aan bij de andere initiatieven om jongeren te laten meepraten over de toekomst van Velsen.*

Met de wijziging wordt het mogelijk dat jongeren die sowieso vanaf hun achttiende jaar al in de gemeenteraad benoemd kunnen worden, voor te

bereiden op het raadswerk. Zo kunnen zij ervaring opdoen en goed ingewerkt raken.

2. *Een jongere die met voorkeursstemmen in de raad zou zijn gekomen als deze de leeftijd van achttien jaren reeds had bereikt, kan toch al (enigszins) zijn kiezers vertegenwoordigen.*

In de periode dat de raadszetel nog niet kan worden ingenomen vanwege het leeftijdsvereiste van de Gemeentewet van achttien jaar kan de jongere toch recht doen aan deze voorkeursstemmen door actief deel te nemen aan een raadsessies, waar de besluiten van de raad worden voorbereid.

Daarnaast kan de jongere ook een rol spelen als ambassadeur van de raad naar de Velsense jongeren.

3. *Jongeren mogen in Velsen reeds gebruikmaken van het recht om in te spreken in een raadsessie*

Het zou daarom een mooie aanvulling zijn om hen ook te benoemen in de functie van steunfractielid, zodat zij aan tafel zitten ter voorbereiding van raadsbesluiten. Uiteindelijk neemt de raad besluiten en zijn sessies voorbereidend. Politieke partijen kunnen zelf goed beoordelen of een minderjarige vertegenwoordiger geschikt is om de rol van steunfractielid in te vullen en de fracties kunnen zelf goed beoordelen of de minderjarige geschikt is om op een bepaald onderwerp een bijdrage te leveren aan een inhoudelijke discussie of een bijdrage te leveren aan de voorbereiding van een raadsbesluit.

Alternatieven

Een alternatief zou zijn om de leeftijd te verlagen naar veertien jaar, omdat jongeren vanaf deze leeftijd zich al kandidaat kunnen stellen voor de gemeenteraad.

Hoewel de arbeidstijdenwet niet van toepassing is voor het gemeenteraadswerk, wordt met de leeftijd van zestien jaar aangesloten bij de geest van de arbeidstijdenwet waarbij jongeren van veertien en vijftien niet na 19:00 uur mogen werken.

Risico's

Een mogelijk risico is de borging van de weerbaarheid en sociale veiligheid voor minderjarige steunfractieleiden. Gezien de verruwing van het politieke debat bestaat de kans op harde reacties uit de samenleving op de politiek en de in de politiek werkzame mensen. Hoewel dit een probleem is waar alle raadsleden mee geconfronteerd kunnen worden, kunnen minderjarigen deze gevolgen heftiger ervaren en/of minder weerbaar zijn. Dit gaan we ondervangen door continue begeleiding aan te bieden als raad en vanuit de griffie, naast het geven van een robuuste weerbaarheidstraining bij het aantreden van een minderjarig steunfractielid.

Programma

Burger en Bestuur

Kader

- Raadsprogramma: Thema Participatie en Democratische kwaliteit:
"In een democratie heeft elke burger het recht om te spreken en gehoord te worden."
- Gemeentewet artikel 82

Inspraak, participatie etc.

n.v.t.

Financiële consequenties

n.v.t.

Uitvoering van besluit

Na vaststelling van dit raadsbesluit, zal deze bekendgemaakt worden in het elektronisch gemeentebblad op overheid.nl. De wijzigingen worden verwerkt in de bestaande Regeling Steunfractieleden in de lokale regelingenbank op overheid.nl.

De verlaging van minimum leeftijd steunfractieleden naar 16 jaar zal door de griffie via lokale media onder de aandacht van jongeren worden gebracht.

Na een positief raadsbesluit over dit voorstel kan in de huidige raadsperiode al ervaring worden opgedaan met de verruiming van de criteria voor het steunfractielidmaatschap. Het is aan de fracties om hier al dan niet gebruik van te maken.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Raadsbesluit
Agendaverzoek
Aangepaste Regeling Steunfractieleden 2025

Getekend,

*Frank Cornet
Cas Schollink*

*ChristenUnie
VVD*